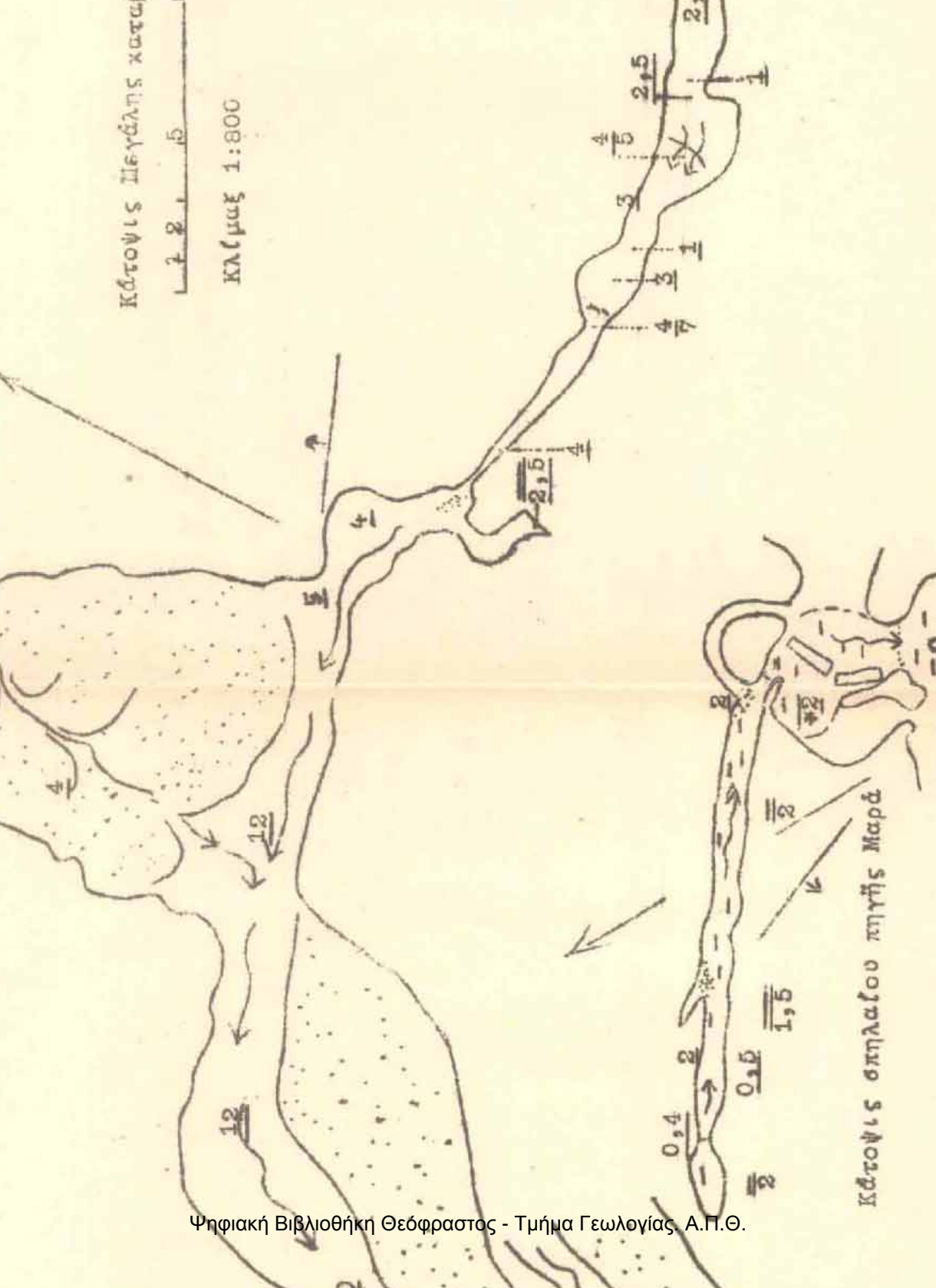

Κάτοψις Μεγάλης κατα

Κλίμαξ 1:800

Κάτοψις σπηλαίου πηγής Μαρὰ

καί Προφήτης Ἠλίας ἀνατολικῶς, καί Ἅγιος Παντελεήμων πρὸς Β καί ΒΔ. Τὸ βάθος τῆς καθιζήσεως αὐτῆς ποικίλει ἀπὸ 1-6 μέτρα ἐντὸς δὲ αὐτῆς συναντᾶται ψαμμιτικὸς σχιστόλιθος. Ἐπίσης ἀρκεταὶ σχισμαὶ βράχων εἰς τὰς τοποθεσίας Μασούρι καί Πυρτιά δίδουν καρστικὴν χροιδν εἰς αὐτάς. Ἡ περιοχὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀσβεστολιθικά κροκκαλοπαγῆ πετρώματα τὰ ὅποια ἐπιτοπίως ἀποκαλοῦνται "ἀ μ υ γ δ α λ ὀ π ε τ ρ ῆ ς". Τὰ πετρώματα ταῦτα εἰς μερικὰς περιοχὰς ἐπικάλονται ἀργιλικὸν σχιστολίθου μὲ καρδίλιον (Λιμνιονάρι) καί ψαμμιτικῶν σχιστολίθων. Ἡ κλίσις τῶν ἀργιλικῶν σχιστολίθων εἶναι ΒΒΔ 60°, ἰδιαίτερον δὲ χαρακτηριστικὸν αὐτῶν εἶναι ἡ ὑπαρξίς νεροῦ ἐντὸς αὐτῶν. (Συκιά, Μασούρι, Ἀη-Γιάννης, χωράρι Παγριπλή, χωρ. Παρτζί, Καμάρι).

Μερικαὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω πηγῶν βρίσκονται πλησίον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καί εἰς ἐλαχίστην ὕψομετρικὴν διαφορὰν ἀπ' αὐτῆς.

Ἡ περιοχὴ τῆς νήσου ἀπὸ τὴν τοποθεσίαν Γαῖδουρόροχο μέχρι Ἐπιπόρου θορῶει σπηλαίων, ἰδίᾳ ἐναλίω, διὰ τοῦτο καί ἔχει ἀνάγκη ἐπιστομένης μελέτης. Ἰδιαίτερος σπήλαια διαφόρων διαστάσεων ἀνοίγονται κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς ἀπὸ Ἀη-Γιάννην Μασουριοῦ μέχρι Γαστελλίου. Ἀλλὰ καί αἱ περιοχαὶ ἀπὸ Ισταμοῦς μέχρι Μαναβράς καί ἐκείθεν μέχρι Παναγίας τοῦ Γλυκιοῦ ἔχουν ὅμοιον χαρακτήρα. Διὰ τὰ εἰς Μαναβραν σπήλαιον ἀναφέρεται (1) ὅτι ἐχρησίμευσαν ὡς κατοικίαι τῶν Πελασγῶν, τῶν πρώτων κατοικῶν τῆς νήσου. Μερικὰ σπήλαια, χρησιμοποιοῦμενα ὡς τυροκομεῖα, ἀναφέρονται εἰς τὴν περιοχὴν Κοικοῦμων.

Παρ' ἑμοῦ τέλος ἐξηρευνήθη ἀνώγειον σπηλαίον εἰς τὴν περιοχὴν Μαρτζι (σπηλαίον ἀριθμ. 274), εἰς ὄρος 320 ὑ. ἐ. θ. Ἐδρῶσκεται εἰς βορειον πλατὸς 36° 52, 2 καί ἀνατ. μῆκος 26° 57' εἰς τὴν ΒΔ πλευρὰν τῆς οὐραγγοσ. Μυρτιῶν ἐντὸς συμπαγοῦς ἀσβεστολίθου, ὁ ὅποιος χαμηλότερον καλύπτεται ἀπὸ πλακῶδη ἀσβεστόλιθον καί κροκκαλοπαγῆ τοιοῦτον. Τὸ ὄλον μῆκος τοῦ σπηλαίου εἶναι 25 μ. Καταλήγει εἰς δύο διακλαδώσεις ἐξ' ὧν ἡ μία ἔχει σπὴν ἀκαθορίστου ὕψους. Ἡ ἑτέρα εὑρίσκεται εἰς 9 μ. ἀπὸ τὴν εἰσόδον ἀνοιστερά μὲ κατεβῶνσιν πρὸς ΝΔ. Τὸ ὄσπεδον τῆς τελευταίας ἀνηφορῆς μέχρι σὺν 1, 8 ἀναπτυσσόμενον εἰς μῆκος 5 μ. διὰ τὴν διχασθῆ εἰς νέου εἰς δύο μικροτέρας διακλαδώσεις. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ σχηματίζεται μικρὸς θάλαμος IX2 ἐπικοινωνοῦν μὲ ὀρηγὴν ἀπροσδιορίστου μήκουσ.

Ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ἡ σταλακτιτικὴ ὄλη εἶναι ἐλαχίστη. Ὑπάρχουν ὅμως ἐν σχηματισμῷ σταλακτῖται μικροῦ μήκουσ 0, 10 μ.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ι Σ

Τοῦ σπηλαίου τῶν ΕΠΤΑ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ἢ ΝΥΜΦΩΝ μνεῖαν ποιεῖται καί δίαν.

Γ. Κ. Γραφιοῦ-Ἠδ.

3059 2
3048
= 17 2

3X

ΣΠΗΛΑΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΜΝΟ

Θεμ. Κουντοβρη

Η νήσος Κάλυμνος βρίσκεται στο βόρειο μέρος του τεκτονικού ρήγματος του σχηματιζομένου μεταξύ αυτής και της νήσου Κε που είναι 18 μίλια νοτιότερον. Στο ρήγμα αυτό διακρίνεται και η θερμή αλκαλική πηγή (Θερμοκρασίας 30°C) που λέγεται Θέρμα Αναβλύζουσα 1 χμ ΝΑ του λιμένος Καλύμνου. Όλη η περιοχή μεταξύ Θέρμων, Χωρίου και της πρωτεύουσας Πόδας έκτασης 7 τ. χμ αποτελείται εις μέρη τα υψηλότερα μέρη από συμπαγή κρητιδικόν ασβεστόλιθον εις δέ τα χαμηλά από στρώματα κορσελάνης (Ορηαίτης γης) αποτεθειμένης κυρίως εις την δυτικήν πλευράν μιᾶς λεκάνης σέ πᾶχος 3-5 μέτρ. (1).

Η περιοχή ἡ περιλαμβανομένη μεταξύ Χωρίου καί Πικροφορέου Γυμνασίου αποτελείται μέ προσχώσεις ἀπό προκάλας που ἔχει ἀποθέσει ἐκεῖ ὁ ἄραγγας. Περί τά 350 μ. ἀπό τό Βουβάλειον Νοσοκομεῖον πρός ΒΑ. εις τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Μάσκα βρίσκεται ἡ ΣΠΗΛΙΑ ΤΩΝ ΣΙΠΑ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ἢ Σπήλιος τοῦ Μάσκα. (Σπήλαιον ἀριθ. 273). Ἡ εἰσόδος του εἶναι σέ Β. Πλάτος 36° 59,2 καί ἀνακ. μήκος Γκρημ. 26° 57,75.

Ἐλλείπει τεχνικῶν μέσων ἔχει ἐξερευνηθῆ ἄτελλως. Κατά τήν ἀπό-Οι ἐπίσκεψίν μου (Ἀύγουστος 1951) διεπίστωσα τήν ὑπαρξιν ρεθματος δροσεροῦ καί ὑγροῦ ἀέρος. Δέν γνωρίζω ἐν τό ρεθμα σχετίζεται μέ τήν ὑπαρξιν ὀρυκτῶν ρεθντῶν ὁδῶν. Σημειῶ ὅμως ὅτι εις ἀπόστασιν 250 μ. πρός ΝΑ τοῦ σπηλαίου εις τήν θέσιν Πατριά Στραῖτα ἔγινε γεώτρησης μέ ἀποτέλεσμα τήν ἀνεύρεσιν νεροῦ εις βάθος 18-20 μ. κάτω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐντός τριασίου ψαμμιτικοῦ σχιστολιθοῦ.

Ἡ κλίσις τῶν στρωμάτων τοῦ ασβεστολιθοῦ παρά τό σπηλαιον εἶναι περίπου 55°. Ἐντός τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει ὀλίγον ὕδωρ.

Κατά τήν παράδοσιν τοῦ τόπου, τό σπηλαιον τῶν ΣΙΠΑ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ἔλαβε τό ὄνομα αὐτό διότι κατέρυγον ἐντός αὐτοῦ κατά τήν ἐποχὴν τῆς πειρατείας ἐπτά νεάνιδες, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἀπέθανον ἀντόθι μὴ δυνηθεῖσαι νά ἐξέλθουν ἄγνωστον διά ποῖαν αἰτίαν.

Ἀναμφισβητήτως ὡς καρστική μορφή ἔμπορεῖ νά θεωρηθῆ καί ἡ κοίτη τοῦ ἑδάρου ἡ περιλαμβανομένη μεταξύ τῶν τοποθεσιῶν Λάμιος

Ραγκαβής εις τὰ "ΕΛΛΗΝΙΚΑ" του, γράφων ὅτι τοῦτο κεῖται παρὰ τὰ λείψανα ἀρχαίου κολλήματος (2) ἀποκαλουμένου "Κ α τ α λ ή μ α τ α" καί πλησίον τῶν ἐκεῖ ἀποκαλυφθέντων τῶρων. Ὁ ἴδιος ἀναφέρει ὅτι ἐντός τοῦ σπηλαίου φαίνονται πολλά γνωρίσματα ἀρχαίων ἀναθημάτων.

Ἐπίσης εἰς ἕτερας δύο πηγὰς ἀναφέρονται δύο ἀκόμη σπήλαια, τὸ "ΔΑΣΚΑΛΕΙΟ" καὶ τὸ σπήλαιον "ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ". Εἰς ἀμφοτέρα, ἐπὶ ἰταλικῆς κατοχῆς τῆς νήσου εὐρέθησαν πολὺτιμα λείψανα νεολιθικῆς ἐποχῆς (3).

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- (1). Διον. Ν. Ραῖση, διδ. φιλολ., Καθηγητοῦ. Περιγραφή τῆς ν. Καλύμνου Ἀθῆναι 1913 (ἔκδ. Η. Βεργιανίτη).
- (2). Ἰάκ. Ραγκαβῆ. "ΕΛΛΗΝΙΚΑ" ἔκδ. 1853 τόμ. Γ σελ. 391
- (3). Ἐγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν Ἐλευθερουδάκι, τομ. 7 σελ. 146.

R E S U M E

CAVERNES A KALYMNOS

par Th. Kountouris

Kalymnos est une île de Dodécanèses. A Kalymnos il y a plusieurs grottes dans le calcaire crétacé. La plus connue est celle des SEPT VIERGES ou GROTTÉ DES NYMPHES, au pied de la montagne Flaska, mais mal exploitée. Dans cette grotte on a constaté un courant d'air humide. Une autre grotte anonyme que j'ai exploré à Martzi a une longueur de 25 m.